

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Jule-Sang for christne Børn

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Jule-Sang for christne Børn", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1820_357-txr-shoot-idm59.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

Der kendes ikke noget manuskript til førstetrykket af "Jule-Sang for christne Børn", hvis førstelinje er "Et Barn er født i Bethlehem".

Førstetrykket

Nummer i *Bibliografien*: 357.

"Jule-Sang for christne Børn" udkom lørdag den 23. december 1820. Digtet blev trykt i *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*, 17. årgang, nr. 103, spalte [1633 f.]. Tidsskriftet var redigeret og udgivet af Salomon Soldin og trykt i J.H. Høeckes trykkeri.

Grundtvigs digt fyldte forsiden af det pågældende nummer, der desuden bestod af et indlæg om regnskabsaflægning, en koncertanmeldelse, "Indenlandske Efterretninger", "Blandede Efterretninger", en lille notits om kurser på Københavns børs samt et mindedigt, der sandsynligvis var indrykket som annonce.

Senere udgaver

Fra Grundtvigs levetid er der fundet adskillige genoptryk af digtet:

- (1831) J.C. Lindberg: *Zions Harpe*, nr. 16.
- (1831) Ludvig Christian Müller: *Udvalg af Danske Psalmer*, nr. 4; 2. udg. samme nr.; 3.-5. udg. nr. 8.
- (1832) L.C. Hagen: *Historiske Psalmer og Riim til Børne-Lærdom*, nr. 12; 2.-5. opl., samme nr.; 6. opl., nr. 17.
- (1836-1837) N.F.S. Grundtvig: *Sang-Værk til den Danske Kirke*, nr. 163.
- (1838) Peder Hjort: *Psalmer og Bønner*, s. 13 f.
- (1840) Peder Hjort: *Gamle og Nye Psalmer*, 2. udg. af Hjort 1838, nr. 20; 3. udg., nr. 39.
- (1841) Frederik Barfod: *Poetisk Læsebog for Børn og barnlige Sjæle*, 2. udg., nr. 111.
- (1841) L.D. Hass: *Samling af Aandelige Sange til Brug i Opbyggelsestimer*, nr. 33.
- (1843) J.C. Lindberg: *Rosen-Kjæden en Samling af Psalmer og aandelige Sange*, nr. 71.
- (1845) Københavns geistlige Convents Psalme-Comitee: *Kirke-Psalmer udgivne til Prøve*, nr. 65; 2. opl., samme nr.
- (1845) J.F. & R.Th. Fenger: *Psalmer og Sange til Julen*, nr. 2; 2.-6. opl., samme nr.
- (1845) [N.F.S. Grundtvig]: *[Salmesblad til Vartov julen 1845]*, s. 1 f.; julen 1846 samme sidetal.
- (1846-1847) C.J. Brandt & Ludvig Helveg: *Den danske Psalmedigtning*, bind 2, nr. 993.
- (1847) [N.F.S. Grundtvig]: *[Salmesblad til Vartov julen 1847]*, nr. 621; julen 1848 og 1849 samme nr.
- (1850) [N.F.S. Grundtvig]: *Fest-Psalmer*, nr. 621; 2.-10. opl., samme nr.
- (1850) Roskilde-Konvents Psalmekomitee: *Psalmesbog* [1. udkast], nr. 140; [2. udkast], nr. 138.
- (1851) [Peter Rørdam]: *Fest-Psalmer*, nr. 624.
- (1853) P.O. Boisen: *Bibelske og Kirkehistoriske Psalmer og Sange for Skolen*, nr. 51; 2.-5. udg., samme nr.
- (1854) D.G. Monrad: *Evangelisk-christelig Psalmesbog. Ny Udgave. Et Forslag*, nr. 103.
- (1856) *Psalmesbog til Kirke- og Huus-Andagt* (Roskilde Konvents salmesbog), nr. 143.
- (1856) *Nyt Tillæg til evangelisk-christelig Psalmesbog*, nr. 143.
- (1856) [Peter Rørdam]: *Psalmer*, nr. 633.
- (1857) [P.A. Fenger]: *Tillæg til evangelisk-christelig Psalmesbog*, nr. 677; 2.-6. opl., samme nr.
- (1868) N.F.S. Grundtvig: *Sang-Værk 1, Psalmer og aandelige Sange*, nr. 163.
- (1870) N.F.S. Grundtvig: *Sang-Værk 2, Psalmer og aandelige Sange*, nr. 59.

For oplysninger om de enkelte varianttekster samt deres inddeling i grupper henvises til Steen Johansens gennemgang i *Bibliografien*, bind 1, s. 168 f. og bind 4, s. 32. Digtets receptionshistorie gennemgås i hovedtræk i Mallings 1962-1978, bind 1, s. 359 f., ligesom enkelte episoder i Grundtvigs egen

brug af digtet beskrives i indledningen, afsnittet Udgaver og senere popularitet.

Ud over de opremsede udgaver arbejdede Grundtvig på, at salmen skulle med i endnu en salmesamling, men udgivelsen blev ikke realiseret. Det drejer sig om *Psalm-Blade til Kirke-Bod* [1843], nr. 39 (fasc. 382(1), Grundtvig-arkivet, Det Kongelige Bibliotek).

Oversættelse

I Norge bearbejdede Wilhelm Andreas Wexels "Et barn er født i Bethlehem" til *Christelige Psalmer*, således at strofe 3-5 blev overtaget fra Grundtvigs gendigtning, mens resten af de syv strofer kan føres tilbage til ældre versioner af salmen (Wexels 1840, nr. 56).

Bibliografisk beskrivelse

Anvendte eksemplarer

- Eksemplar fra Grundtvig-Biblioteket, katalognr. 3.1, i løse blade. Eksemplaret indeholder hele tidsskriftets nr. 103 for lørdag den 23. december 1820 (beskåret og tidligere indbundet).
- Eksemplar fra Grundtvig-Biblioteket, katalognr. Gr. 1; i samlebind med rygtitlen *N.F.S. Grundtvigs Bidrag til Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn 1808-1825* (beskåret og indbundet).
- Eksemplar fra Det Teologiske Fakultetsbibliotek, Københavns Universitet, katalognr. V j 5 i Gru (beskåret og indbundet).

Eksemplar 1 er valgt som tekstgrundlag og har afgivet faksimiler til udgaven.

Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn

For en bibliografisk beskrivelse af tidsskriftet *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*, klik her.

Intern varians

Der er ikke konstateret intern varians i de kollationerede eksemplarer af Grundtvigs værk.

Tekstkritik

Anvendt litteratur

- Barfod, Frederik udg. (1841) *Poetisk Læsebog for Børn og barnlige Sjæle*, 2. udg. København
- *Bibliografien*, se Johansen, Steen (1948-1954)
- Boisen, P.O. udg. (1853) *Bibelske og Kirkehistoriske Psalmer og Sange for Skolen*. København
- Brandt, C.J. & Ludvig Helveg (1846-1847) *Den danske Psalmedigtning*, bind 1-2. København
- Fenger, J.F. & R.Th. Fenger udg. (1845) *Psalmer og Sange til Julen*. København
- Fenger, P.A. udg. (1857) *Tillæg til evangelisk-christelig Psalmebog*. København
- Grundtvig, N.F.S. (1836-1837) *Sang-Værk til den Danske Kirke*. København

- [Grundtvig, N.F.S.] (u.å.: 1845) [*Salmesblad til Vartov julen 1845*]. u.st.
- [Grundtvig, N.F.S.] (u.å.: 1847) [*Salmesblad til Vartov julen 1847*]. u.st.
- Grundtvig, N.F.S. (1850) *Fest-Psalmer*. København
- Grundtvig, N.F.S. (1868-1881) *Salmer og aandelige Sange*, 1-5, bind 1 (1868): *Sang-Værk til Den Danske Kirke*. København
- Grundtvig, N.F.S. (1868-1881) *Psalmer og aandelige Sange*, 1-5, bind 2 (1870): *Sang-Værk til Den Danske Kirke-Skole*. København
- Hagen, L.C. udg. (1832) *Historiske Psalmer og Riim til Børne-Lærdom*. København
- Hass, L.D. udg. (1841) *Samling af Aandelige Sange til Brug i Opbyggelsestimer*. København
- Hjort, Peder udg. (1838) *Psalmer og Bønner udvalgte og lempede efter vor Tids Trang til Brug saavel ved Underviisning som ved huuslig Andagt*. København
- Hjort, Peder udg. (1840) *Gamle og Nye Psalmer udvalgte og lempede efter vor Tids Tarv til Brug saavel ved Underviisning som ved huuslig Andagt*. København
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter*. København
- Kjøbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee udg. (1845) *Kirke-Psalmer udgivne til Prøve*. København
- Lindberg, J.C. udg. (1831) *Zions Harpe. En Jule-Gave til den christne Menighed*. København
- Lindberg, J.C. udg. (1843) *Rosen-Kjæden en Samling af Psalmer og aandelige Sange*. København
- Malling, Anders (1962-1978) *Dansk Salme Historie*, bind 1-8. København
- Monrad, D.G. udg. (1854) *Evangelisk-christelig Psalmebog. Ny Udgave. Et Forslag*. København
- Müller, Ludvig Christian udg. (1831) *Udvalg af Danske Psalmer*. København
- *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn* (1820), red. Salomon Soldin; 23. december 1820, nr. 103. København
- *Nyt Tillæg til evangelisk-christelig Psalmebog. (Heri alle de Psalmer af den nye Psalmebog til Kirke- og Huus-Andagt, som ikke findes i evang.-christ. Psalmebog og dennes første Tillæg)* (1856). København
- *Psalmebog til Kirke- og Huus-Andagt*, (Roskilde Konvents salmebog) (1856). København
- Roskilde-Konvents Psalmekomitee udg. (1850) *Psalmebog* [1. udkast] (Fremlagt for Konventet). København
- Rørdam, Peter udg. (1851) *Fest-Psalmer*. København
- Rørdam, Peter udg. (1856) *Psalmer*. København
- Wexels, Wilhelm Andreas udg. (1840) *Christelige Psalmer, samlede, ordnede, bearbejdede, og, til Brug ved huuslig Andagt, og som et Bidrag til et vordende Psalmeværk for den norske Kirke*. Kristiania